

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор з науково-педагогічної роботи

доцент Ірина СОЛОНИНКО

2023 р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
Актуальні питання захворювань верхніх дихальних шляхів
та вуха у дітей
дисципліна за вибором
ВБ 1.98

підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальність 228 Педіатрія

Обговорено та ухвалено
на методичному засіданні кафедри
оториноларингології
Протокол № 12
від "8" червня 2023 р.
Завідувач кафедри
оториноларингології

доцент Оксана МОСКАЛИК

Затверджено
профільною методичною комісією
з хірургічних дисциплін
Протокол № 20
від "27" квітня 2023 р.
Голова профільної методичної
комісії

професор Віктор АНДРЮЩЕНКО

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

кафедра оториноларингології ЛНМУ імені Данила Галицького
О.Є. Москалик, завідувач кафедри, доцент, кандидат медичних наук;
А.В. Цимар, доцент, кандидат медичних наук;
А.Ю. Баріляк, доцент, кандидат медичних наук;
О.О. Семенюк, доцент, кандидат медичних наук;
О.В. Чорній, асистент, кандидат медичних наук.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

кафедра хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії
ЛНМУ імені Данила Галицького
Р.З. Огоновський, професор, доктор медичних наук;

кафедра оперативної хірургії з топографічною анатомією
ЛНМУ імені Данила Галицького
З.З. Масна, професор, доктор медичних наук.

**Зміни та доповнення до програми навчальної дисципліни за вибором
Актуальні питання захворювань верхніх дихальних шляхів та вуха у дітей
на 2024-2027 н.р.**

№з./п.	Зміст внесених змін	Дата і № протоколу засідання кафедри	Примітки

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни за вибором

«Актуальні питання захворювань верхніх дихальних шляхів та вуха у дітей»

відповідно до Освітньо-професійної програми «Педіатрія»

Стандарту вищої освіти *другого(магістерського) рівня*

галузі знань 22 «Охорона здоров'я»

спеціальності 228 «Педіатрія»

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Вивчення дисципліни за вибором «Актуальні питання захворювань верхніх дихальних шляхів та вуха у дітей» здійснюється на 5 році навчання впродовж двох семестрів у закладі вищої освіти (ЗВО) у галузі охорони здоров'я.

Структура навчальної дисципліни	Кількість кредитів, годин, з них			Рік навчання семестр	Вид контролю
	Всього	Аудиторних	СРС		
Назва дисципліни: оториноларингологія	кредитів 2 /60 год.	Практичних занять (год.) 26	34	5курс (9,10 семестр)	залік

Предметом вивчення навчальної дисципліни за вибором є методи дослідження ЛОР-органів, етіологія, патогенез, діагностика та лікування найбільш поширених хвороб ЛОР-органів, невідкладна допомога у дітей.

Міждисциплінарні зв'язки:

- внутрішніх хвороб: визначати тактику ведення хворого при найбільш поширених терапевтичних хвороб (ПП.053); ставити діагноз і надавати екстрену допомогу при основних невідкладних станах у клініці внутрішніх хвороб (ПП.085);
- хірургії: надавати невідкладну медичну допомогу при найбільш поширених хірургічних хворобах (ПП.034); планувати обстеження хворого, інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних досліджень при найбільш поширених хірургічних хворобах і їх ускладненнях (ПП.035);
- патофізіології: інтерпретувати причини, механізми розвитку та прояви типових патологічних процесів (ПП.208);
- радіології: обирати оптимальний метод променевого дослідження для виявлення функціонально-морфологічних змін при патології різних органів та систем (ПП.214);
- неврології: визначати основні симптоми і синдроми ураження різних відділів нервової системи (ПП.118);
- офтальмології: ставити попередній діагноз найбільш поширених очних хвороб і пошкоджень (ПП.257);
- фтизіатрії: планувати схему обстеження хворого на туберкульоз, аналізувати отримані дані та визначати режими лікування хворих із різними клінічними формами туберкульозу (ПП.076) й інтегрується з цими дисциплінами.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни за вибором «Актуальні питання захворювань верхніх дихальних шляхів та вуха у дітей» є оволодіння методами діагностики, лікування та профілактики ЛОР-хвороб, насамперед найбільш розповсюджених. Для досягнення цієї

навчальної мети студент повинен знати: клінічну анатомію та фізіологію ЛОР-органів і сучасні методи їх дослідження: етіологію, патогенез, клініку, методи лікування та профілактики хвороб носа, приносних пазух, глотки, гортані, зовнішнього, середнього та внутрішнього вуха, а також викликаних ними ускладнень.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни за вибором «Актуальні питання захворювань верхніх дихальних шляхів та вуха у дітей» є вивчення анатомії, фізіології та патології вуха, верхніх дихальних шляхів і суміжних з ними ділянок.

1.3 Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті вищої освіти). З вимогами Стандарту вищої освіти дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

Інтегральна компетентність:

- Здатність застосовувати набуті загальні і фахові компетентності для вирішення складних задач професійної діяльності лікаря-педіатра та практичних проблем у галузі охорони здоров'я на відповідній посаді, сфера застосування яких передбачена визначеними переліками синдромів та симптомів захворювань, невідкладних станів, фізіологічних станів та захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнтів; лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій; питань судової та військової експертизи та/або здійснення інновацій.
- Здатність розв'язувати складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини (педіатрії).
- Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2.Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 3.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4.Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.

ЗК 5.Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 6.Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 7.Здатність працювати в команді.

ЗК 8.Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 9.Здатність спілкуватись іноземною мовою.

ЗК 10.Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.

ЗК 11.Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 12.Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК 13.Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК14.Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського(вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 15.Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні,наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активно-відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК)

ФК 1.Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.

ФК 2.Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.

- ФК 3.Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.
- ФК 4.Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань.
- ФК 5.Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань у пацієнтів різного віку: немовлят, дітей, підлітків та дорослих.
- ФК 6.Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань у дорослих, а також пацієнтів дитячого та підліткового віку.
- ФК 7.Здатність до діагностування невідкладних станів у дорослих, дітей та підлітків.
- ФК 8.Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги дитині.
- ФК 9.Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів.
- ФК 10.Здатність до виконання медичних маніпуляцій.
- ФК 11.Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.
- ФК 12. Здатність до визначення тактики ведення фізіологічної вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду. Навички консультування з питань планування сім'ї та підбору методу контрацепції.
- ФК 13.Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.
- ФК 14.Здатність до планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб.
- ФК 15.Здатність до проведення медико-соціальної експертизи та експертизи працездатності.
- ФК 16.Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.
- ФК 17.Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума (у т.ч. дітей і підлітків), сім'ї, популяції.
- ФК 18.Здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, забезпечення якості медичної допомоги дитячому, підлітковому та дорослому населенню і підвищення ефективності використання медичних ресурсів.
- ФК 19.Здатність до організації та інтеграції надання медичної допомоги населенню та проведення маркетингу медичних послуг.
- ФК 20.Здатність до проведення епідеміологічних та медико- статистичних досліджень здоров'я дітей та дорослого населення; обробки соціальної, економічної та медичної інформації.
- ФК 21.Зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.
- ФК 22.Здатність управляти робочими процесами у сфері охорони здоров'я, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.
- ФК 23.Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері охорони здоров'я.
- ФК 24.Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.
- ФК 25.Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей».

Матриця компетентностей

№	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Мати спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання з дисципліни.	Вміти розв'язувати задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності.	Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, знань та пояснень.	Відповідати за прийняття рішень, завдань у складних умовах.
2.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	Мати знання із структури професійної діяльності. Удосконалювати знання.	Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань.	Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності.	Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.
3.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Мати спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання.	Вміти розв'язувати задачі і проблеми, які виникають у практичних ситуаціях.	Здатність формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності.	Відповідати за прийняття рішень у практичних ситуаціях.
4.	Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.	Мати спеціалізовані концептуальні знання професійної діяльності набуті у процесі навчання.	Вміти розв'язувати задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності.	Здатність формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності.	Відповідати за прийняття рішень і розуміти складні умови.
5.	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	Мати знання із структури професійної діяльності. Адаптуватись у новій ситуації.	Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань.	Здатність формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності при новій ситуації.	Відповідати за прийняття своїх рішень у складних умовах і нових ситуаціях.
6.	Здатність приймати обґрунтовані рішення.	Мати знання із структури професійної діяльності, приймати обґрунтовані рішення.	Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення знань.	Використовувати спілкування та навички міжособистісної взаємодії.	Нести відповідальність за вибір та тактику способу комунікації.
7.	Здатність працювати в команді.	Знати тактики та стратегії спілкування, закони та способи комунікативної поведінки.	Вміти обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективною командної роботи	Використовувати стратегії спілкування та навички міжособистісної взаємодії.	Нести відповідальність за спосіб комунікації.

8.	Здатність до міжособистісної взаємодії.	Мати знання із структури професійної діяльності та способи комунікативної поведінки.	Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення знань і взаємодії.	Використовувати стратегії спілкування та міжособистісної взаємодії.	Нести відповідальність за вибір та спосіб комунікації.
9.	Здатність спілкуватись іноземною мовою.	-	-	-	-
10.	Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.	Мати знання в галузі інформаційних і комунікаційних технологій, що застосовуються у професійній діяльності.	Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній галузі, що потребує оновлення та інтеграції знань.	Використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.	Нести відповідальність за розвиток, оновлення професійних знань та умінь.
11.	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	Мати знання із структури професійної діяльності. Проводити аналіз інформації з різних джерел.	Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань.	Використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.	Нести відповідальність за розвиток професійних знань та умінь. Проводити аналіз інформації з різних джерел.
12.	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.	Знати обов'язки та шляхи виконання поставлених завдань.	Вміти визначити мету та поставленні завдання, бути наполегливим та сумлінним при виконанні обов'язків.	Встановлювати міжособистісні зв'язки для ефективного виконання поставлених завдань та обов'язків.	Відповідати за виконання поставлених завдань та обов'язків.
13.	Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем	Знати про гендерні проблеми.	Вміти визначити мету та поставленні завдання.	Встановлювати міжособистісні зв'язки.	Відповідати за поставлені знання та свої обов'язки.
14.	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність	Знати свої права і обов'язки.	Вміти визначити мету та поставленні завдання.	Встановлювати міжособистісні зв'язки.	Відповідати за поставлені знання та свої обов'язки.

	його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні				
15.	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей її розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя	Знати закономірності розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	Вміти визначити мету та поставлені завдання.	Встановлювати міжособистісні зв'язки.	Відповідати за поставлені знання та свої обов'язки.

Спеціальні (фахові, предметні компетентності)

1.	Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.	Знати методики проведення обстеження (описати і зібрати скарги, анамнез хвороби життя пацієнта, провести діагностику, призначити лікування	Вміти оцінювати результати обстеження ЛОР-органів.	Дотримуватись вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.	Відповідати за якісне виконання поставлених завдань.
----	--	--	--	--	--

2.	Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.	Знати методики проведення обстежень та лабораторних досліджень.	Вміти аналізувати результати лабораторних та інструментальних досліджень.	Обґрунтовано призначати та оцінювати результати обстежень та лабораторних досліджень у практиці отоларинголога.	Нести відповідальність за прийняття рішення щодо оцінювання результатів лабораторних досліджень.
3.	Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання	Знати методики обстеження (описати і зібрати скарги, анамнез хвороби життя пацієнта, провести обстеження.)	Вміти аналізувати і оцінювати результати обстеження ЛОР-органів, методи діагностики.	Обґрунтовано проводити обстеження пацієнта, встановити клінічний діагноз захворювання.	Нести відповідальність за розвиток професійних знань та умінь при обстеженні ЛОР-органів.
4.	Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань.	Знати (описати і зібрати скарги, анамнез хвороби життя пацієнта, провести обстеження, призначити лікування.	Вміти аналізувати і оцінювати результати обстеження ЛОР-органів, призначити лікування.	Обґрунтовано проводити обстеження пацієнта, встановити клінічний діагноз, призначити лікування.	Нести відповідальність за розвиток професійних знань та умінь
5.	Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактика захворювань у пацієнтів різного віку: немовлят, дітей, підлітків та дорослих.	Знати (описати і зібрати скарги, анамнез хвороби життя пацієнта, провести обстеження, призначити лікування.	Вміти аналізувати і оцінювати результати обстеження ЛОР-органів, призначити лікування.	Обґрунтовано проводити обстеження пацієнта, встановити клінічний діагноз, призначити лікування.	Нести відповідальність за розвиток професійних знань та умінь
6.	Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань у дорослих, а також пацієнтів дитячого та підліткового віку.	Знати (описати і зібрати скарги, анамнез хвороби життя пацієнта, провести обстеження, призначити лікування.	Вміти аналізувати і оцінювати результати обстеження ЛОР-органів, призначити лікування.	Обґрунтовано проводити обстеження пацієнта, встановити клінічний діагноз, призначити лікування.	Нести відповідальність за розвиток професійних знань та умінь

7.	Здатність до діагностування невідкладних станів у дорослих, дітей та підлітків.	Знати (описати і зібрати скарги, анамнез хвороби життя пацієнта, провести обстеження, призначити лікування.	Вміти аналізувати і оцінювати результати обстеження ЛОР-органів, призначити лікування.	Обґрунтовано проводити обстеження пацієнта, встановити клінічний діагноз, призначити лікування.	Нести відповідальність за розвиток професійних знань та умінь
8.	Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги дитині.	Знати методи обстеження (описати і зібрати скарги, анамнез хвороби життя пацієнта, призначити лікування. (знати дози препаратів), надати необхідну допомогу.	Вміти аналізувати і оцінювати результати обстеження ЛОР-органів, діагностувати невідкладні стани, призначити лікування. (знати дози препаратів)	Обґрунтовано проводити обстеження пацієнта, встановити клінічний діагноз, призначити лікування.	Нести відповідальність за розвиток професійних знань та умінь при наданні екстреної медичної допомоги.
9.	Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів.	Знати методи обстеження (описати і зібрати скарги, анамнез хвороби життя пацієнта, призначити лікування, (виконання маніпуляцій.)	Вміти аналізувати і оцінювати результати обстеження ЛОР-органів, призначити лікування, (виконання маніпуляцій.)	Обґрунтовано проводити обстеження пацієнта, встановити клінічний діагноз, призначити лікування.	Нести відповідальність за розвиток професійних знань та умінь при лікувально-евакуаційних заходах.
10.	Здатність до виконання медичних маніпуляцій.	Знати методи обстеження (описати і зібрати скарги, анамнез хвороби життя пацієнта, провести обстеження, призначити лікування, (виконання маніпуляцій.)	Вміти аналізувати і оцінювати результати обстеження ЛОР-органів, призначити лікування, (виконання маніпуляцій.)	Обґрунтовано проводити обстеження пацієнта, встановити клінічний діагноз, призначити лікування.	Нести відповідальність за розвиток професійних знань та умінь при виконанні медичних маніпуляцій
11.	Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.	Знати і розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах. (скерувати пацієнта при потребі у лікувальний заклад, надати екстренну медичну допомогу.	Вміти аналізувати і оцінювати результати при розв'язуванні медичних проблем у нових або незнайомих середовищах.	Обґрунтовано оцінити та розв'язувати медичні проблеми з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.	Нести відповідальність за розвиток професійних знань та умінь з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

12.	Навички консультування з питань планування сім'ї.	Знати і розв'язувати медичні проблеми.	Вміти аналізувати і оцінювати ситуації.	Обґрунтовано оцінити та розв'язувати медичні проблеми.	Нести відповідальність за розвиток професійних знань та умінь.
13.	Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.	-	-	-	-
14.	Здатність до планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб.	-	-	-	-
15.	Здатність до проведення медико-соціальної експертизи та експертизи працездатності.	-	-	-	-
16.	Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.	Знати правила та стандарти ведення медичної документації в тому числі електронних форм.	Вміти вести медичну документацію.	Використовувати стандартні підходи до ведення медичної документації.	Нести відповідальність за правильність ведення медичної документації в отоларингології.
17.	Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума (у т.ч. дітей і підлітків), сім'ї, популяції.	-	-	-	-

18.	Здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, забезпечення якості медичної допомоги дитячому, підлітковому та дорослому населенню і підвищення ефективності використання медичних ресурсів				
19.	Здатність до організації та інтеграції надання медичної допомоги населенню та проведення маркетингу медичних послуг.				
20.	Здатність до проведення епідеміологічних та медикостатистичних досліджень здоров'я дітей та дорослого населення; обробки соціальної, економічної та медичної інформації				
21.	Зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з	Знати і розв'язувати медичні проблеми.	Вміти аналізувати і оцінювати ситуації	Обґрунтовано оцінити та розв'язувати медичні проблеми.	Нести відповідальність за розвиток професійних знань та умінь.

	проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються				
22.	Здатність управляти робочими процесами у сфері охорони здоров'я, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів				
23.	Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері охорони здоров'я.				
24.	Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.	Знати методи етичних принципів при роботі з пацієнтами.	Вміти аналізувати і оцінювати соціальну і медичну інформацію.	Дотримуватись вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.	Відповідати за якісне виконання поставлених завдань.
25.	Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.	Знати методи професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.	Вміти аналізувати і оцінювати професійну доброчесність.	Дотримуватись професійної та академічної доброчесності.	Нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.

Відповідність визначення стандартів результатів навчання та компетентностей.

Код програмного результату навчання(ПРН)	Результат навчання	Код компетентностей (ЗК, ФК)
ПРН1	Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8,ЗК10, ЗК11, ЗК12, ЗК13, ЗК14, ЗК15; ФК1, ФК2, ФК3, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК8, ФК9, ФК10, ФК11, ФК16, ФК21, ФК24, ФК25.
ПРН2	Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук, на рівні достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8,ЗК10, ЗК11, ЗК12, ЗК13, ЗК14, ЗК15; ФК1, ФК2, ФК3, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК8, ФК9, ФК10, ФК11, ФК16, ФК21, ФК24, ФК25.
ПРН3	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних (у т.ч. педіатричних) проблем.	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8,ЗК10, ЗК11, ЗК12, ЗК13, ЗК14, ЗК15; ФК1, ФК2, ФК3, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК8, ФК9, ФК10, ФК11, ФК16, ФК21, ФК24, ФК25.
ПРН4	Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу 13 хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8,ЗК10, ЗК11, ЗК12, ЗК13, ЗК14, ЗК15; ФК1, ФК2, ФК3, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК8, ФК9, ФК10, ФК11, ФК16, ФК21, ФК24, ФК25.
ПРН5	Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток дорослого пацієнта і дитини, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта.	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8,ЗК10, ЗК11, ЗК12, ЗК13, ЗК14, ЗК15; ФК1, ФК2, ФК3, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК8, ФК9, ФК10, ФК11, ФК16, ФК21, ФК24, ФК25.
ПРН6	Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря- керівника в умовах закладу охорони здоров'я (за списком 2).	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8,ЗК10, ЗК11, ЗК12, ЗК13, ЗК14, ЗК15; ФК1, ФК2, ФК3, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК8, ФК9, ФК10, ФК11, ФК16, ФК21, ФК24, ФК25.

ПРН7	Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2)	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8,ЗК10, ЗК11, ЗК12, ЗК13, ЗК14, ЗК15; ФК1, ФК2, ФК3, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК8, ФК9, ФК10, ФК11, ФК16, ФК21, ФК24, ФК25.
ПРН8	Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8,ЗК10, ЗК11, ЗК12, ЗК13, ЗК14, ЗК15; ФК1, ФК2, ФК3, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК8, ФК9, ФК10, ФК11, ФК16, ФК21, ФК24, ФК25.
ПРН9	Визначити характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2), враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вмiти обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8,ЗК10, ЗК11, ЗК12, ЗК13, ЗК14, ЗК15; ФК1, ФК2, ФК3, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК8, ФК9, ФК10, ФК11, ФК16, ФК21, ФК24, ФК25.
ПРН10	Визначити необхідний режим праці, відпочинку та харчування дорослих, дітей і підлітків на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8,ЗК10, ЗК11, ЗК12, ЗК13, ЗК14, ЗК15; ФК1, ФК2, ФК3, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК8, ФК9, ФК10, ФК11, ФК16, ФК21, ФК24, ФК25.
ПРН11	Визначити підхід, план та тактику ведення фізіологічної вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	-
ПРН12	Проводити оцінку загального стану новонародженої дитини шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.	-

ПРН13	Проводити оцінку та моніторинг розвитку дитини, надавати рекомендації з вигодовування та особливостей харчування залежно від віку, організувати проведення профілактичних щеплень за календарем.	-
ПРН14	Визначати тактику та надавати екстрену медичної допомогу при невідкладних станах (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування.	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК10, ЗК11, ЗК12, ЗК13, ЗК14, ЗК15; ФК1, ФК2, ФК3, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК8, ФК9, ФК10, ФК11, ФК16, ФК21, ФК24, ФК25.
ПРН15	Організувати надання медичної допомоги та лікувально-евакуаційних заходів населенню та військовослужбовцям в умовах надзвичайних ситуації та бойових дій, в т.ч. у польових умовах.	-
ПРН16	Формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів; організувати взаємодію з колегами в своєму та інших закладах, організаціях та установах; застосовувати інструменти просування медичних послуг на ринку, на підставі аналізу потреб населення, в умовах функціонування закладу охорони здоров'я, його підрозділу, в конкурентному середовищі.	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК10, ЗК11, ЗК12, ЗК13, ЗК14, ЗК15; ФК1, ФК2, ФК3, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК8, ФК9, ФК10, ФК11, ФК16, ФК21, ФК24, ФК25.
ПРН17	Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК10, ЗК11, ЗК12, ЗК13, ЗК14, ЗК15; ФК1, ФК2, ФК3, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК8, ФК9, ФК10, ФК11, ФК16, ФК21, ФК24, ФК25.
ПРН18	Визначати стан функціонування та обмежень життєдіяльності особи та тривалість непрацездатності з оформленням відповідних документів, в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його перебіг, особливості професійної діяльності людини, тощо. Вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення на підставі нормативних документів.	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК10, ЗК11, ЗК12, ЗК13, ЗК14, ЗК15; ФК1, ФК2, ФК3, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК8, ФК9, ФК10, ФК11, ФК16, ФК21, ФК24, ФК25.
ПРН19	Планувати та втілювати систему протиепідемічних та профілактичних заходів, щодо виникнення та розповсюдження захворювань серед	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК10, ЗК11, ЗК12, ЗК13, ЗК14, ЗК15; ФК1, ФК2, ФК3, ФК4, ФК5,

	населення.	ФК6, ФК7, ФК8, ФК9, ФК10, ФК11, ФК16, ФК21, ФК24, ФК25.
ПРН20	Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової й індивідуальної, загальної та локальної профілактики інфекційних захворювань	-
ПРН21	Відшукувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК10, ЗК11, ЗК12, ЗК13, ЗК14, ЗК15; ФК1, ФК2, ФК3, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК8, ФК9, ФК10, ФК11, ФК16, ФК21, ФК24, ФК25.
ПРН22	Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я.	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК10, ЗК11, ЗК12, ЗК13, ЗК14, ЗК15; ФК1, ФК2, ФК3, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК8, ФК9, ФК10, ФК11, ФК16, ФК21, ФК24, ФК25.
ПРН23	Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я людини для оцінки стану захворюваності населення.	-
ПРН24	Організувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.	-
ПРН25	Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців.	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК10, ЗК11, ЗК12, ЗК13, ЗК14, ЗК15; ФК1, ФК2, ФК3, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК8, ФК9, ФК10, ФК11, ФК16, ФК21, ФК24, ФК25.
ПРН26	Управляти робочими процесами у сфері охорони здоров'я, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів, організувати роботу та професійний розвиток персоналу з урахуванням набутих навиків ефективної роботи в команді, позицій лідерства, належної якості, доступності і справедливості, забезпечення надання інтегрованої медичної допомоги.	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК10, ЗК11, ЗК12, ЗК13, ЗК14, ЗК15; ФК1, ФК2, ФК3, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК8, ФК9, ФК10, ФК11, ФК16, ФК21, ФК24, ФК25.
ПРН27	Вільно спілкуватися державною та англійською мовою, як усно так і письмово для обговорення професійної діяльності, досліджень та проектів.	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК10, ЗК11, ЗК12, ЗК13, ЗК14, ЗК15; ФК1, ФК2, ФК3, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК8, ФК9, ФК10, ФК11, ФК16, ФК21, ФК24, ФК25.
ПРН28	Приймати ефективні рішення з проблем	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6,

	охорони здоров'я, оцінювати потрібні ресурси, враховувати соціальні, економічні та етичні наслідки.	ЗК7, ЗК8, ЗК10, ЗК11, ЗК12, ЗК13, ЗК14, ЗК15; ФК1, ФК2, ФК3, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК8, ФК9, ФК10, ФК11, ФК16, ФК21, ФК24, ФК25.
ПРН29	Планувати, організувати та проводити заходи зі специфічної профілактики інфекційних захворювань, в тому числі згідно з Національним календарем профілактичних щеплень, як обов'язкових так і рекомендованих. Управляти залишками вакцин, організувати додаткові вакцинальні кампанії, у т.ч. заходи з імунопрофілактики.	-

Результати навчання:

Студент повинен вміти:

1. Оцінювати результати обстеження ЛОР-органів:

Користуватися лобовим рефлексором та лобовим освітлювачем. Провести передню риноскопію, оцінити стан порожнини носа в нормі та в разі відхилень від норми. Виконати задню риноскопію, оцінити стан задніх відділів носа і носової частини глотки в нормі та в разі відхилень від норми. Провести отофарингоскопію, оцінити стан порожнини рота і ротової частини глотки в нормі та в разі відхилень від норми. Виконати непряму ларингоскопію, оцінити стан гортанної частини глотки та гортані в нормі та в разі відхилень від норми. Провести отоскопію, оцінити стан зовнішнього слухового ходу і барабанної перетинки в нормі та в разі відхилень від норми.

2. Розпізнавати найрозповсюдженіші ЛОР-хвороби та їх ускладнення:

Серед скарг і даних анамнезу хворого вибрати симптоми, що дають підстави запідозрити наявність ЛОР-хвороб, з'ясувати причини виникнення. Оцінити та співставити найінформативніші та найоб'єктивніші ознаки, що притаманні цим хворобам. Співставити суб'єктивні й об'єктивні дані, що підтверджують у хворого діагноз. Дослідити слух за допомогою «живої» мови та камертонів. Оцінити типові види аудіограми в нормі, в разі порушення звукопровідного, звукосприймального апарату та їх комбінованого ураження. Оцінити дані рентгенологічного дослідження рентгенограм носа та приносних пазух, скроневої кістки, глотки, гортані комп'ютерної або магнітно-резонансної томографії. Оцінити дані лабораторних методів дослідження (загальний аналіз крові, коагулограма, спинномозкова рідина, вміст приносних пазух). Встановити попередній діагноз і вміти провести диференційну діагностику ЛОР-хвороб.

3. Призначати лікування цих хвороб.

Скласти план обстеження ЛОР-органів. Скласти план лікування хворого із зазначеною патологією. При необхідності виконувати маніпуляції: змастити слизову оболонку порожнини носа та глотки; провести поверхневу анестезію слизової оболонки порожнини носа та глотки;

Призначити відповідне лікування ЛОР-хвороб, скласти схему лікування хворих.

Студент повинен оволодіти:

1. *Ендоскопічними методами дослідження ЛОР-органів:*

- порядок, методики і техніки обстеження оториноларингологічного хворого.

- нормальну ендоскопічну картину носа, глотки, гортані та вуха, а також можливі типові патологічні відхилення в їх ендоскопічній картині.

-оволодіти технікою користування лобовим рефлектором або лобовим освітлювачем, засвоїти методику та відпрацювати техніку ендоскопічного обстеження оториноларингологічного хворого(передня і задня риноскопія, орофарингоскопія, непрямая ларингоскопія, отоскопія).

2. Найуживанішими практичними навичками:

- уміти виконати типові маніпуляції: промивання і туалет вуха, видалення сірчаної пробки та стороннього тіла, введення вушних крапель у барабанну порожнину та слухову трубу методом компресії, вкладання у вухо турунди, пневмомасаж барабанної перетинки, продування слухових труб за методикою Політцера, накладання вушної пов'язки, мати уявлення про методику катетеризації слухової труби.

- провести такі маніпуляції: взяття мазків з носа та горла, змащування, зрошування й інсуфляцію глотки лікарськими речовинами, промивання лакун, дослідити носове дихання у дітей з гіпертрофією глоткового мигдалика.

- уміти виконати вливання лікарських речовин у гортань, накладати компрес на ділянки шиї.

- засвоїти навички користування трахеостомічною канюлею та догляду за трахеостоמוю.

3. Методами надання невідкладної допомоги хворим з травмами, сторонніми тілами, кровотечами із ЛОР-органів та стенозами верхніх дихальних шляхів:

- виконати туалет порожнини носа, введення турунд у загальний носовий хід, провести анемізацію слизової оболонки порожнини носа, (аплікаційна, інфільтраційна).

- виконати обстеження (зовнішній огляд, пальпація стан лімфатичних вузлів), оцінити стан слизової оболонки (наявність або відсутність гіперемії, інфільтрації, набряку, достатність голосової щілини для дихання, рухомість структур гортані)

- серед скарг і даних анамнезу хворого вибрати симптоми, що дають підстави запідозрити наявність стороннього тіла, комбіновану травму. Виконати обстеження носа, глотки та гортані. Виділити найінформативніші та найоб'єктивніші ознаки, що підтверджують наявність сторонніх тіл, травми, кровотечі. Оцінити дані рентгенограм, комп'ютерної і магнітно -резонансної томографії. Скласти план лікування хворого із цією патологією. Видалити сторонні тіла з вуха, носа та глотки. Зробити передню та задню тампонаду носа. Надати першу допомогу при травмі барабанної перетинки, контузії середнього та внутрішнього вуха, отгематомі. Зробити репозицію кісткових уламків носа. Накласти пращеподібну пов'язку на ніс.

Студенти повинні знати:

Семіотику, діагностику, диференційну діагностику, лікування і профілактику, диспансеризацію, питання експертизи працездатності найбільш поширених, невідкладних, де є загроза життю і соціально значущих ЛОР-хвороб.

Студенти повинні вміти:

1. Отримати інформацію про хвороби, виявити загальні та специфічні ознаки хвороб ЛОР-органів, особливо у випадках, що вимагають невідкладної допомоги.
2. Визначити необхідність спеціальних методів дослідження ЛОР-органів (лабораторних, променевих, функціональних та ін.), вміти інтерпретувати їх результати.
3. Провести диференціальну діагностику хвороб ЛОР-органів, обґрунтувати клінічний діагноз, план ведення хворого, визначити покази і терміновість направлення пацієнта до лікаря-оториноларинголога.
4. Надавати першу лікарську допомогу при невідкладних станах.
5. Проводити первинну і вторинну профілактику ЛОР-хвороб.
6. Вести пропаганду здорового способу життя.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 2 кредити ЄКТС, 60 годин.

Якщо є необхідність структурувати дисципліну на змістові розділи:

Змістовий розділ 1. Методи дослідження ЛОР-органів;

Змістовий розділ 2. Хвороби вуха;

Змістовий розділ 3. Хвороби верхніх дихальних шляхів;

Змістовий розділ 4. Невідкладна допомога при хворобах ЛОР-органів.

3. Структура навчальної дисципліни

Тема	Практичні (семінарські) заняття	СРС
Змістовий розділ 1. Методи дослідження ЛОР-органів		
1. Тема 1. Ендоскопічні методи дослідження ЛОР – органів. Особливості у дітей.	3	
Змістовий розділ 2. Хвороби вуха		
1. Тема 2. Хвороби зовнішнього та середнього вуха. Ускладнення у дитячому віці.	3	
2. Тема 3. Хронічні хвороби вуха (мезотимпаніт, епітимпаніт). Ускладнення.	3	
3. Тема 4. Негнійні хвороби вуха.	3	
Змістовий розділ 3. Хвороби верхніх дихальних шляхів		
1. Тема 5. Гострі та хронічні хвороби носа, приносних пазух у дітей. Ускладнення.	3	
2. Тема 6. Гострі та хронічні хвороби глотки у дітей. Ускладнення.	3	
3. Тема 7. Гострі та хронічні хвороби гортані у дітей. Ускладнення.	4	
Змістовий розділ 4. Невідкладна допомога при хворобах ЛОР-органів		
1. Тема 8. Травми, сторонні тіла, кровотечі ЛОР- органів у дитячому віці та невідкладна допомога при них.	4	
Всього годин __ 60/ __ 2_ кредитів ЄCTS	26	34
Підсумковий контроль	Залік	

4. Тематичний план практичних (семінарських) занять

№ з.п.	ТЕМА	Кількість годин
1.	Ендоскопічні методи дослідження ЛОР – органів. Особливості у дітей.	3
2.	Хвороби зовнішнього та середнього вуха. Ускладнення у дитячому віці.	3
3.	Хронічні гнійні хвороби вуха(мезотимпаніт, епітимпаніт). Ускладнення.	3
4.	Негнійні хвороби вуха.	3
5.	Гострі та хронічні хвороби носа, приносних пазух у дітей. Ускладнення.	3
6.	Гострі та хронічні хвороби глотки у дітей. Ускладнення.	3
7.	Гострі та хронічні хвороби гортані у дітей. Ускладнення.	4
8.	Травми, сторонні тіла, кровотечі ЛОР- органів у дитячому віці та невідкладна допомога при них.	4
	Всього	26

5. Тематичний план самостійної роботи студентів

№ з.п.	ТЕМА	Кількість годин	Вид контролю
1.	Екsudативний (секреторний) отит.	3	Презентація (20-ть слайдів друкованого тексту не враховуючи малюнки).
2.	Диференційна діагностика порушень звукопровідного та звукосприймального апаратів.	2	
3.	Отомікоз.	3	
4.	Імпедансометрія.	2	
5.	Отогенні внутрішньочерепні ускладнення та отогенний сепсис.	3	
6.	Природжені хвороби ЛОР-органів.	3	
7.	Мікози горла.	3	
8.	Функціональні розлади голосового апарату у дітей.	3	
9.	Фізіологія лімфаденоїдного персня горла.	3	
10.	Пухлини горла у дітей.	3	
11.	Ускладнення ангін.	3	
12.	Природжені хвороби ЛОР-органів.	3	
	Всього	34	

6. Індивідуальні завдання- індивідуальне завдання заплановане згідно навчального плану презентація (20-ть слайдів друкованого тексту не враховуючи малюнки).

7.Методи навчання:

Видами навчальної діяльності студентів згідно з навчальним планом є: практичні заняття; самостійна робота студентів(СРС); консультації;

Практичні заняття передбачають: вивчення дисципліни за вибором; оволодіння практичними навичками.

Протягом циклу дисципліни за вибором студенти мають змогу працювати з муляжами, на яких відпрацьовують методи діагностики і лікування певної ЛОР-патології. На практичних заняттях демонструються відеофільми де описуються принципові моменти з анатомії і фізіології ЛОР-органів, а також методи діагностики ЛОР- хвороб. Крім того проводяться клінічні розбори окремих ситуацій на прикладах пацієнтів клініки.

При вивченні дисципліни дисципліни за вибором «Актуальні питання захворювань верхніх дихальних шляхів та вуха у дітей» використовуються різноманітні методи навчання, а саме: вербальні (словесні), наочні та практичні методи, які включають в себе як подання матеріалу викладачем (лекція, розповідь, пояснення, бесіда), так і роботу студентів з книжкою (підручником, довідковою, науково-популярною і навчальною літературою) та комп'ютерними програмами чи глобальною мережею Інтернет; робота з роздатковим матеріалом, виконання тестових завдань та ін.

Самостійна робота студентів оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому контролі.

Мета вивчення дисципліни: поглиблення теоретичних знань та підвищення практичної підготовки випускників на базі знань і умінь з дисципліни за вибором «Актуальні питання захворювань верхніх дихальних шляхів та вуха у дітей», придбаних в процесі навчання у вузі до рівня, необхідного для їх самостійної роботи.

Завдання вивчення дисципліни:

1. Оволодіння сучасними практичними навичками з оториноларингології.
2. Освоєння методів діагностики, лікування, профілактики та експертизи працездатності найбільш поширених, невідкладних і соціально значущих ЛОР-хвороб.

Результати освоєння дисципліни:

Студенти повинні придбати компетенції оволодіння сучасними практичними навичками з оториноларингології, засвоїти методи діагностики, лікування, а також принципи профілактики і підходи до здійснення експертизи працездатності при ЛОР-хворобах.

8.Методи контролю:

9.Поточний контроль здійснюється на основі контролю теоретичних знань, навичок і вмінь.

10.Форми поточного контролю:

- 1.Усне опитування (фронтальне, індивідуальне, комбіноване);
- 2.Практична перевірка сформованих професійних вмінь;
- 3.Тестовий контроль (відкриті та закриті тестові завдання).

Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять визначається робочою навчальною програмою дисципліни.

10.1.Оцінювання поточної навчальної діяльності. Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ри бальною (традиційною) шкалою з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбаченою навчальною програмою. Студент має отримати оцінку з кожної теми. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності є стандартизованими і включають контроль теоретичної та практичної підготовки.

На кафедрі застосовуються наступні критерії оцінювання згідно традиційної 4-бальної шкали:

Відмінно “5”.- Студент бездоганно застосував теоретичний матеріал теми заняття, правильно відповів на 90-100 % тестів формату А. Демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, правильно, чітко і логічно і повно відповідає на всі стандартизовані питання поточної теми, добре знає матеріал попередніх тем (вихідний рівень знань), відповідає на питання з самостійної роботи. Демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок. Робить узагальнення матеріалу, доповнює свою відповідь знанням додаткової літератури. Виконав усі завдання, які передбачені методичними розробками під час самостійної роботи студента. Підготував презентацію з запропонованої теми.

Добре “4”. Студент добре засвоїв теоретичний матеріал заняття, правильно відповів на 70-90% тестів формату А. Володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури. Правильно, інколи за допомогою пояснювальних питань, відповідає на стандартизовані питання поточної теми, знає матеріал попередніх тем (вихідний рівень знань), відповідає на питання з самостійної роботи. Правильно виконує практичні навички. Виконав усі завдання, які передбачені методичними розробками під час самостійної роботи студента.

Задовільно “3”. Студент в основному опанував теоретичними знаннями навчальної теми, правильно відповів на 60-70% тестів формату А. Орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі. Неповно, за допомогою пояснювальних питань, відповідає на стандартизовані питання поточної теми, на питання з матеріалу попередніх тем (вихідний рівень знань), неточно і неповно відповідає на питання з самостійної роботи. Не може самостійно побудувати чітку, логічну відповідь. Під час відповіді студент робить незначні помилки або неповністю знає теми поточного заняття і попередніх занять. Виконав не повністю завдання, які передбачені методичними розробками під час самостійної роботи студента.

Незадовільно “2”. Студент не опанував навчальний матеріал теми, відповів на менше, ніж 60% тестів формату А. Не знає матеріалу поточної теми. Або відповідає на поставлені питання поточної теми недостатньо, неповно, не може побудувати логічну відповідь, не відповідає на додаткові питання, не розуміє змісту матеріалу, не знає питання з матеріалу попередніх тем

(вихідний рівень знань), не відповідає на питання з самостійної роботи. Під час відповіді і демонстрації знання практичних навичок студент робить значні, грубі помилки. Студент не знає теми поточного заняття і попередніх занять. Не виконав завдання, які передбачені методичними розробками під час самостійної роботи студента.

11. Форма підсумкового контролю успішності навчання:

Для дисципліни за вибором формою підсумкового контролю є залік.

Семестровий залік - це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу виключно на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на практичних, семінарських або лабораторних заняттях. Семестровий залік з дисциплін проводиться після закінчення її вивчення, до початку екзаменаційної сесії.

12. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти:

Для дисциплін формою підсумкового контролю яких є залік:

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни становить 200 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для зарахування дисципліни становить 120 балів.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за традиційною шкалою під час вивчення дисципліни впродовж семестру, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми.

Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$x = \frac{CA \times 200}{5}$$

Для зручності наведено таблицю перерахунку за 200-бальною шкалою.

4- бальна шкала	200- бальна шкала
3.37	135
3.35	134
3.32	133
3.3	132
3.27	131
3.25	130
3.22	129
3.2	128
3.17	127
3.15	126
3.12	125
3.1	123
3.07	122
3.02	121
3	120
Менше 3	Недос- татньо

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються заліком

4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200
4.97	199
4.95	198
4.92	197
4.9	196
4.87	195
4.85	194
4.82	193
4.8	192
4.77	191
4.75	190
4.72	189
4.7	188
4.67	187
4.65	186
4.62	185
4.6	184
4.57	183
4.52	181
4.5	180
4.47	179

4-бальна шкала	200-бальна шкала
4.45	178
4.42	177
4.4	176
4.37	175
4.35	174
4.32	173
4.3	172
4.27	171
4.24	170
4.22	169
4.19	168
4.17	167
4.14	166
4.12	165
4.09	164
4.07	163
4.04	162
4.02	161
3.99	160
3.97	159
3.94	158

4-бальна шкала	200-бальна шкала
3.92	157
3.89	156
3.87	155
3.84	154
3.82	153
3.79	152
3.77	151
3.74	150
3.72	149
3.7	148
3.67	147
3.65	146
3.62	145
3.57	143
3.55	142
3.52	141
3.5	140
3.47	139
3.45	138
3.42	137
3.4	136

13.Методичне забезпечення:

1. Матеріали підготовки до практичних занять
2. Методичні вказівки до практичних занять.
3. Методичні вказівки для самостійної роботи.
4. Тестові завдання для щоденного контролю.

14.Рекомендована література

Основна(Базова):

1.Оториноларингологія: підручник / Д.І. Заболотний, Ю.В. Мітін, С.Б. Безшапочний, Ю.В. Деева. — 4-е видання. К.: ВСВ «Медицина», 2020. - 472 с.(чорно-білі) + 32 кольорові вклейки.

2.Пропедевтика оториноларингології підручник для лікарів -інтернів та слухачів ФПДО. За ред.проф. Кіцери О. Ом. та доц. Цимара А.В. Автори за абеткою: Барияк А.Ю., Кіцера О.О., Кіцера О.Ом., Крук М.Б., Крук М.М., Москалик О.Є., Пушкарьова В.М., Семенюк О.О., Цимар А.В., Чорній О.В.– Львів-2019.- 377 С.

3. Невідкладна оториноларингологія мирного і воєнного часу посібник для лікарів та слухачів ФПДО. За ред. проф. Кіцера О. Ом. Автори за абеткою: Гербіш Ю.О., Кіцера, О.Ом., Кіцера О.О., Москалик О.Є., Пушкарьова В.М., Семенюк О.О., Семчишин І.М., Цимар А.В., Чорній О.В. – Львів-2020.- 235 С.

4. Клінічні задачі з отоларингології. Навчально-методичний посібник. Випуск 1. За ред. проф. Кіцера О. Ом., Кіцери О.О., Москалик О.Є., Чорній О.В.—Автори за абеткою: Бариліак А.Ю., Гаєвський В.Ю., Кіцера О.О., Кіцера О.Ом., Крук М.М., Москалик О.Є., Семенюк О.О., Тинітовська О.І., Цимар А.В., Чорній О.В.—Львів-2023.- 136 с.

Допоміжна:

1. Запалення та гіпертрофія язикового мигдалика /А. А. Лайко, Д. І. Заболотний, Ю. В. Гавриленко, О. І. Яшан, Д.Д. Заболотна, В. В. Синяченко, А. В. Ткаліна, Т.М. Осадча, Л. А. Шух. Монографія.- Вінниця: ТОВ "Меркьюрі-Поділля", 2022. - 136 с.

2. Консервативне лікування в оториноларингології дитячого віку /А. А. Лайко, Д. І. Заболотний, В. В. Синяченко, Ю. В. Гавриленко, Д.Д. Заболотна, О. В. Ковтуненко, О. І. Яшан, А. В. Ткаліна, Т.М. Осадча, Л. А. Шух. Навчально-методичний посібник. – Вінниця: ТОВ "Меркьюрі-Поділля", 2022. - 240 с.

3. Дитяча оториноларингологія: Національний підручник, друге доповнене видання //А.А. Лайко, Д.Д. Заболотна, О.М. Борисенко, Ю.В. Гавриленко, В.В. Синяченко, С.М. Тимчук, І.А. Косаківська, В.В. Сегал, Л.А. Шух; за ред. проф. А. А. Лайка// — Вінниця, ТОВ «Меркьюрі-Поділля», 2021. – 596 с.

4. Тонзиліт (хронічний, рекурентний, рецидивуючий): просто про складне. Монографія / А.Л. Косаковський, С. А. Левицька – Вінниця: ТОВ «Меркьюрі-Поділля» - 2021. – 188 с.

5. А. А. Лайко, Д.І. Заболотний, О.М. Борисенко, Ю. В. Гавриленко, О. І. Яшан, А. Л. Косаковський, В. В. Синяченко, Д. Д. Заболотна, І. В. Березнюк, І. А. Косаківська, Н. О. Юревич. Сучасні методи діагностики та мікрохірургії хвороб вуха у дітей. Навч.-метод. посібник. — К.: Логос, 2021. — 212 с.

6. А. А. Лайко, Д.І. Заболотний, Ю. В. Гавриленко, О. І. Яшан, Д. Д. Заболотна, А. Л. Косаковський, Т.А. Шидловська, К.Ю. Куреньова, В. В. Синяченко, І. А. Косаківська, А.В. Ткаліна, Т.М. Осадча, Л.А. Шух. Гострі неспецифічні хвороби гортані. Монографія. – Вінниця, ТОВ «Меркьюрі-Поділля», 2021. – 235 с.

7. Дитяча ринологія. Навч.-метод. посібник / під ред. Ф. Юрочка, А. Косаковського, В. Шкорботуна. — Львів: Мс, 2020. — 288 с., іл.

8. Лайко А. А. Роль патології слухової труби у розвитку захворювань середнього вуха / А. А. Лайко, Ю. В. Гавриленко, О. М. Борисенко, В. В. Березнюк // — Вінниця «Твори», 2020— 169 с.

9. А. А. Лайко, А. Л. Косаковський, Ю. В. Гавриленко, О. І. Яшан, В. В. Синяченко, В. В. Кіщук, І. А. Косаківська, Л. А. Шух, Н. О. Юревич, Т. М. Осадча. Ендоскопічна хірургія верхніх дихальних шляхів у дітей. Навч.-метод. посібник. — К.: Логос, 2020. — 130 с.

10. А. А. Лайко, Ю. В. Гавриленко, В. В. Березнюк, Т. М. Осадча. Діагностика та лікування хронічних хвороб глотки у дітей, хворих на цукровий діабет 1-го типу. — К.: Логос, 2020 — 142 с. (НМ Посібник)

11. А. А. Лайко, Ю. В. Гавриленко, О.Ф. Мельников, Г.І. Гарюк, В.В. Кіщук, Л. М. Руденко, Т. М. Осадча, І. В. Березнюк, Л. А. Шух. Хвороби ЛОР-органів у дітей, хворих на цукровий діабет 1-го типу. — Вінниця «Твори», 2020 — 169 с. (Монографія)

12. Косаковський А.Л., Юрочко Ф.Б., Копанська Д. Б. Середній отит. Атлас. Видання друге, доповнене. - К.: НМАПО імені П.Л. Шупика, 2020. – 76 с.

13. Косаковський А. Л., Лайко А. А., Косаківська І. А., Синяченко В. В., Бредун О. Ю., Гавриленко Ю. В., Сапунков О. Д., Мошич О. П. Дитяча оториноларингологія. Збірник тестових завдань: навчальний посібник. -К.: НМАПО імені П. Л. Шупика, 2019. -272 с.

14. Косаковський А., Юрочко Ф., Копанська Д. «Комп'ютерна томографія носа та приносних пазух». Практика оториноларинголога. : Львів.: Видавництво «МС», 2019. – 72 с.

15. Етіологія, патогенез, клініка та лікування хвороб клиноподібної пазухи. / Д. І. Заболотний, А. А. Лайко, О. М. Науменко, О. М. Гончарук, Д. Д. Заболотна, А. В. Ткаліна, Ю. В. Гавриленко, Л. А. Шух, Н. О. Юревич, І. Р. Цвірінько, Е. Р. Ісмагілов // — К.: Логос, 2018 — 162 с. (НМП)

16. Лайко А. А., Заболотна Д. Д., Синяченко В. В., Гавриленко Ю. В. Обсяг і методики обстеження об'єктивного статусу дітей з ЛОР-патологією. Навч.-метод. посібник. – К.: Логос, 2018. – 170 с.

17. Лайко А. А., Заболотний Д. І., Борисенко О. М., Сребняк І. А., Мельников О. Ф., Науменко О. М., Березнюк В. В., Заболотна Д. Д., Синяченко В. В., Косаківська І. А., Гавриленко Ю. В., Ткаліна А. В., Шух Л. А., Юревич Н. О. Хронічні хвороби середнього вуха. Навч.-метод. посібник. – К.: Логос, 2018. – 326 с.

18. Історія кафедри дитячої оториноларингології, аудіології та фоніатрії Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика /А. А. Лайко, А. Л. Косаковський, В. В. Синяченко, Ю. В. Гавриленко. – К.: Логос, 2018. – 102 с.

15. Інформаційні ресурси:

сторінка кафедри оториноларингології на сайті університету.

<https://new.meduniv.lviv.ua/kafedry/kafedra-otorynolaryngologiyi/>

-електронний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>;

-електронний сайт Національної наукової медичної бібліотеки України <https://library.gov.ua/>;

-електронна база наукових публікацій Національної медичної бібліотеки Національного інституту здоров'я США <https://uk.wikipedia.org/wiki/>.

-освітній портал НМУ імені О.О. Богомольця. <http://www.lorlife.kiev.ua/archive.shtml>,

<http://www.ents.com.ua/cong/10.pdf> -<http://nmapo.edu.ua/index.php/uk/>

– офіційний сайт Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика.

- www.meduniver.com

- www.PubMed.com